

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.012.04.2021

Pan
Tomasz Lato
Wójt Gminy Masłów
Urząd Gminy Masłów
ul. Spokojna 2, 26-001 Masłów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/005 Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka
kontrolowana

Urząd Gminy Masłów, ul. Spokojna 2, 26-001 Masłów (dalej: Urząd lub UG).

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Tomasz Lato, Wójt Gminy Masłów od 16 listopada 2014 r.

(akta kontroli str. 6)

Zakres przedmiotowy
kontroli

1. Działania Gminy w zakresie określenia potrzeb i zapewnienia warunków, w tym finansowych, realizacji zadań określonych w wieloletnim rządowym programie „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹ (dalej: Program).
2. Działania Gminy (organu prowadzącego szkoły) w zakresie realizacji wsparcia, o którym mowa w Programie.
3. Sprawozdawczość z wykonania zadań w ramach przyznanego wsparcia finansowego z Programu.

Okres objęty kontrolą
Podstawa prawna
podjęcia kontroli

Od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 30 września 2021 r.

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli².

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.

Kontrolerzy

1. Jerzy Stachowiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/93/2021 z 30 sierpnia 2021 r.
2. Monika Górniak-Napora, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/94/2021 z dnia 30 sierpnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1, 3)

¹ Przyjętego chwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowiącego załącznik do uchwały (M.P. poz.1007).

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez gminę Masłów, w okresie objętym kontrolą, zadań w ramach Programu.

W Urzędzie podjęto skuteczne działania organizacyjne i kadrowe w celu zapewnienia kompleksowej i sprawnej realizacji Programu. Rzetelnie zidentyfikowano potrzeby związane z udzieleniem pomocy dzieciom⁴, uczniom⁵ oraz osobom dorosłym w ramach modułów 1 i 2⁶, jak i z doposażeniem i poprawą standardu funkcjonujących stołówek szkolnych w ramach modułu 3. Wywiązano się z obowiązku przygotowania i przedłożenia wniosków o przyznanie dotacji na wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji zadań w ramach Programu, choć wniosek o dotację na 2019 r. przekazano Wojewodzie Świętokrzyskiemu (dalej: Wojewoda) z 13-dniowym opóźnieniem. W Gminie przyjęto strategię rozwiązywania problemów społecznych (w rozumieniu w art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷), program osłonowy (w rozumieniu art. 17 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy) oraz uregulowania lokalne pozwalające na realizację Programu.

W latach 2019-2021 Wójt zawarł z Wojewodą trzy umowy dotyczące udzielenia dotacji celowej z budżetu państwa na wykonanie zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu, w wysokości zgodnej z wnioskowanym kosztem realizacji tych zadań oraz trzy umowy o wsparcie dotacją na wykonanie zadań przewidzianych w ramach modułu 3. Gmina zapewniła wymagany umowami udział środków własnych. Rzetelnie weryfikowano, pod względem prawidłowości i kompletności danych, otrzymane od szkół dane niezbędne do złożenia wniosków o wsparcie finansowe. Prawidłowo sprawowany był także nadzór Wójta nad sposobem i terminowością realizacji przez szkoły zadań, na które przyznane zostało wsparcie.

W Urzędzie prowadzono różnorodne działania monitorujące i koordynujące realizację poszczególnych modułów Programu w celu zapewnienia prawidłowości wykonywanych zadań.

Realizacja Programu w latach 2019-2021 (I półrocze) pozwoliła na objęcie pomocą odpowiednio 705, 642 i 411 mieszkańców Gminy.

We wszystkich szkołach i żłobku zapewniono dzieciom i uczniom możliwość spożywania ciepłych posiłków. W ramach modułu 3 Programu w czterech szkołach poprawiono warunki umożliwiające spożywanie posiłków przez 503 uczniów dzięki modernizacji stołówek.

Wydatki na realizację zadań Programu dokonywano w granicach kwot określonych w umowach o dotację oraz w planie finansowym Gminy. Terminowo przekazywano Wojewodzie i Świętokrzyskiemu Kuratorowi Oświaty kompletne i rzetelne rozliczenia umów dotacji i roczne informacje o realizacji Programu. W Urzędzie prowadzono nadzór i kontrolę nad realizacją umów, egzekwowano rozliczenia od szkół i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie (dalej: GOPS) dotyczące przekazanych środków finansowych (dotacji oraz środków własnych Gminy).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dotyczy dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej.

⁵ Dotyczy uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej.

⁶ Moduł 1 to moduł dla dzieci i młodzieży, moduł 2 to moduł dla osób dorosłych. Celem tych modułów Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form: 1) posiłku; 2) świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności; 3) świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania gminy w zakresie określenia potrzeb i zapewnienia warunków, w tym finansowych, realizacji zadań określonych w Programie

Opis stanu faktycznego

1.1. Zagadnieniami związanymi z finansowaniem działań w ramach modułu 1, 2 i 3 Programu zajmował się Wydział Finansowy Urzędu kierowany przez Skarbnika Gminy. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym UG, Skarbnik pełnił m.in. nadzór nad gospodarką finansową Gminy i jej jednostek organizacyjnych.

(akta kontroli str. 516-524)

Zgodnie z punktem IV załącznika do uchwały Nr III/26/2018 Rady Gminy Masłów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, koordynatorem Programu jest GOPS. Dodatkowo uchwała wskazuje, że Program realizuje GOPS oraz jednostki organizacyjne Gminy (szkoły i żłobek).

(akta kontroli str. 9, 10)

W okresie objętym kontrolą Gmina była organem prowadzącym dla pięciu szkół podstawowych⁹ o strukturze organizacyjnej obejmującej oddziały przedszkolne w każdej ze szkół. W imieniu szkół działało Centrum Usług Wspólnych (dalej: CUWGM), które prowadzi wspólną obsługę m.in. finansową i organizacyjną, zgodnie z § 8 ust. 1 załącznika do uchwały Nr XXIV/220/2016 Rady Gminy Masłów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Gminy Masłów pod nazwą Centrum Usług Wspólnych Gminy Masłów i nadania jej statutu. Ponadto w § 1 ust. 1 pkt 3-7 uchwały Nr XXIV/219/2016 Rady Gminy Masłów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych Gminy Masłów zaliczonych do sektora finansów publicznych¹⁰ wskazane są placówki¹¹ oraz zakres obsługi tych jednostek, który obejmuje m.in. sprawy organizacyjne i sprawozdawczość.

(akta kontroli str. 15, 21, 28, 445, 525-541)

Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji celowej w ramach modułu 1 i 2 Programu była corocznie analizowana i przygotowywana, w formie projektu wniosku, przez kierownika GOPS wspólnie z pracownikami socjalnymi (sześć osób) z uwzględnieniem liczby dzieci i uczniów oraz innych osób z terenu Gminy wymagających pomocy, dowozu posiłków oraz sytuacji finansowej Gminy. Projekt ten był przedkładany Wójtowi Gminy Masłów do akceptacji. Zatwierdzony przez Wójta i Skarbnika Gminy wniosek o udzielenie wsparcia finansowego w ramach Programu był przesyłany przez Wójta za pośrednictwem kierownika GOPS do Wojewody celem uzyskania dofinansowania. Zadanie to realizowano w ramach zadania własnego zgodnie z § 3 ust. 1, § 7 ust. 1 pkt 5 i 12 statutu GOPS stanowiącego załącznik do uchwały Nr V/73/2019 Rady Gminy Masłów z dnia

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Masłowie Pierwszym (dalej: SP w Masłowie), Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Mąchocicach Kapitulnych (dalej: SP w Mąchocicach Kapitulnych), Szkoła Podstawowa w Brzezinkach (dalej: SP w Brzezinkach), Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Mąchocicach-Scholasterii (dalej: SP w Mąchocicach-Scholasterii), Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej (dalej: SP w Woli Kopcowej).

¹⁰ Zmienionej uchwałą nr III/36/2018 Rady Gminy Masłów z 28 grudnia 2018 r.

¹¹ Są to: szkoły podstawowe w Masłowie, w Mąchocicach Kapitulnych, w Brzezinkach, w Mąchocicach-Scholasterii oraz Żłobek Samorządowy w Domaszowicach.

28 lutego 2019 r. w sprawie połączenia Placówki Wsparcia Dziennego „Promyczek” z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Masłowie.

(akta kontroli str. 33, 35)

Zarządzeniem nr 217/2015 z 31 grudnia 2015 r. Wójt udzielił kierownikowi GOPS upoważnienia do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy.

(akta kontroli str. 40)

Wójt Gminy Masłów udzielił pełnomocnictwa kierownikowi CUWGM m.in. do: składania oświadczeń woli i zawierania w imieniu Gminy umów cywilnoprawnych w zakresie wynikających ze statutowej działalności kierowanej jednostki, zaciągania zobowiązań w imieniu Gminy w zakresie wynikającym z planu finansowego CUWGM¹².

(akta kontroli str. 542-544)

Zadania związane z realizacją modułu 3 Programu w CUWGM powierzono pięciu osobom, tj. kierownikowi jednostki, dwóm pracownikom na stanowisku kancelista, inspektorowi ds. zamówień publicznych oraz głównemu księgowemu.

(akta kontroli str. 545-549)

We wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy, dysponujących własnymi kuchniami zapewniono uczniom i dzieciom wyżywienie w formie posiłku (pełnego obiadu lub jednego dania gorącego). Oddział przedszkolny SP w Masłowie (zlokalizowany w miejscowości Masłów Drugi) nie posiadał własnej kuchni z uwagi na warunki lokalowe. W tej sytuacji posiłki były przygotowywane i dostarczane przez firmę zewnętrzną.

(akta kontroli str. 550)

W okresie objętym kontrolą udzielane wsparcie w formie posiłku realizowano we wszystkich samorządowych szkołach podstawowych i żłobku, a także w:

- niepublicznych przedszkolach, do których uczęszczali dzieci z terenu Gminy;
- jadalniach i barach na terenie Kielc;
- szkołach prowadzonych przez inne samorządy gminne lub powiatowe do których uczęszczali uczniowie z terenu Gminy.

(akta kontroli str. 445, 499-501)

W okresie zamknięcia placówek oświatowych na czas epidemii COVID-19 i ze względu niemożność wydawania posiłków dzieciom i uczniom, którym je przyznano decyzjami administracyjnymi wydanymi przez kierownika GOPS, pomoc była realizowana w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

(akta kontroli str. 502)

W kontrolowanym okresie działania informacyjne Urzędu związane z Programem z uwzględnieniem zagadnień związanych epidemią COVID-19 realizowane były przy udziale dyrektorów szkół na zebraniach szkolnych, podczas których informowano rodziców o możliwości skorzystania z Programu realizowanego przez GOPS. Dodatkowo w lokalnym piśmie samorządowym „Kurier Masłowski” publikowane były artykuły dotyczące Programu oraz artykuły na ten temat zamieszczano na stronie internetowej Urzędu (www.maslow.pl), a także na Facebooku Gminy i GOPS. Wójt

¹² Zarządzenie NR 129/2016 Wójta Gminy Masłów z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dla Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Gminy Masłów, dla którego Gmina Masłów jest organem prowadzącym.

na stronie internetowej Urzędu wystąpił z apelem do mieszkańców Gminy o zwrócenie szczególnej uwagi na osoby samotne i starsze.

(akta kontroli str. 43, 44, 46, 48, 49, 51, 52-69, 73-77, 116-118)

Urząd nie uzyskiwał od organizacji pozarządowych danych związanych z zapewnieniem posiłków osobom potrzebującym.

W latach 2019-2021 (I połowa) do Urzędu nie wpływały skargi i wnioski na działania Urzędu lub GOPS związane z zapewnieniem posiłku w ramach Programu.

Urząd nie był kontrolowany w zakresie realizacji zadań dotyczących dożywiania w ramach modułów 1, 2 i 3 Programu ani przez Wojewodę, ani przez audytora wewnętrznego.

(akta kontroli str. 502)

1.2. Uchwałą Nr XVI/130/15 Rady Gminy Masłów z dnia 26 listopada 2015 r. przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016-2022 (dalej: GSRPS). Z diagnozy GSRPS wynika, że zagrożeniem współczesnej rodziny jest ubóstwo oraz niedożywienie dzieci. Pkt 7 GSRPS określa cel Gminy, którym jest *dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy i zapewnienie im pełniej integracji ze społeczeństwem*. W celach strategicznych pkt 3 *Minimalizacja obszarów skutkujących wykluczeniem społecznym* sformułowano pkt 3.4 *Wsparcie rodzin zagrożonych oraz żyjących w ubóstwie poprzez Realizację programów i inicjatyw w zakresie dożywiania*. Dodatkowo, w kierunkach działań GSRPS określono działanie *Realizacja programów i inicjatyw w zakresie dożywiania* z okresem realizacji w latach 2016-2022, natomiast wskaźnik stanowi *Liczba wydanych posiłków, skierowań po żywność*. Cel programu, którym jest ograniczenie zjawiska niedożywiania dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji jest spójny z celem strategicznym GSRPS, określonym w pkt II załącznika do uchwały Nr III/26/2018 Rady Gminy Masłów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W programie tym wskazano grupy społeczne (dzieci i młodzież) objęte wsparciem oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy tego programu (pkt V).

Rada Gminy Masłów uchwałami¹³ z 28 grudnia 2018 r.:

- podwyższyła od 1 stycznia 2019 r. kryterium dochodowe dla osób korzystających z Programu do 150% kwot przewidzianych w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- określiła zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w tym odstąpiono od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód osoby w rodzinie nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Zarówno GSRPS jak i wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” (pkt. VI) określały źródła finansowania oraz sposób monitorowania ich realizacji.

(akta kontroli str.9, 78-88)

Realizacja GSRPS była monitorowana przez Urząd. Wójt zarządzeniem nr 43/2018 z 14 marca 2018 r. powołał zespół do wdrażania i monitorowania GSRPS, który sporządził sprawozdania pn. „Monitoring realizacji GSRPS” za 2019 r. oraz za 2020 r. Z zapisów tych dokumentów wynika, że prowadzone są w ramach Programu

¹³ Uchwały Rady Gminy Masłów Nr III/27/2018 oraz Nr III/28/2018.

działania mające na celu zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin, w tym zapewnienie gorącego posiłku oraz że wskazana jest konieczność zwiększenia zaangażowania realizatorów GSRPS.

(akta kontroli str.503-509)

Kierownik GOPS po ustaleniu z Wójtem Gminy sposobu realizacji Programu modułu 1 i 2 dla dzieci i młodzieży zdecydował, że z uwagi na zamknięcie placówek szkolnych i niemożność realizowania posiłków w szkołach, osobom, które miały przyznane decyzją administracyjną posiłki w szkole proponowana była możliwość przyznania świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasiłku celowego). Zasiłki te, po wygaszeniu wcześniejszych decyzji, wypłacane były zastępczo, a w wydanych decyzjach widniał następujący zapis (...) *Decyzją Znak GOPS. 5012....2020 zostały Pani/u/ przyznane posiłki dla dzieci w związku z ogłoszeniem przez Ministra Zdrowia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu pandemii, a w konsekwencji do zamknięcia szkół niniejsza decyzja nie może być w pełni zrealizowana. W związku z czym postanawia się przyznać zastępczo pomoc w formie finansowej (...).*

Gmina realizowała również zadania pomocowe poza wsparciem ze środków dotacji celowej na realizację zadań w ramach modułu 1 lub 2 Programu. W 2020 r. i 2021 r. Gmina przystąpiła¹⁴ do realizacji rządowego programu *Wspieraj Seniora*¹⁵. Realizatorem programu jest GOPS. W ramach realizowanych zadań pracownicy socjalni pomagali osobom starszym jak również osobom skierowanym na kwarantannę w związku z epidemią COVID-19, w zaopatrywaniu się w produkty spożywcze oraz artykuły pierwszej potrzeby. Zrealizowano 148 zgłoszeń w 2020 r. Zgłoszenia przyjmowane były telefonicznie. Ponadto w miesiącu grudniu 2020 r. GOPS brał udział w akcji organizowanej przez stację telewizyjną TVN #TVNpomagajmysobie przy współudziale Kieleckiego Banku Żywności¹⁶. Dzięki tej inicjatywie wybrane restauracje, które zgłosiły się do udziału w akcji otrzymały zamówienia na ciepłe posiłki przez 11 dni oraz 2 dni świąteczne. Akcja ta umożliwiła niesienie pomocy najbardziej potrzebującym. Przygotowane na wynos posiłki dostarczały działające w tym samym regionie organizacje pożytku publicznego zajmujące się dożywianiem osób najuboższych, które najbardziej potrzebują wsparcia na terenie Gminy. Posiłki dostarczali pracownicy socjalni. W dniach 14-24 grudnia 2020 r. dostarczyli łącznie 286 posiłków dla 22 mieszkańców (po 13 ciepłych posiłków).

Z uwagi na sytuację epidemiczną na terenie Polski, w ramach działań wspólnych GOPS oraz Wójta dla osób potrzebujących z terenu Gminy została zorganizowana *Wigilia inna niż wszystkie*. Pracownicy GOPS wspólnie z Wójtem zakupili ze środków z budżetu Gminy dla 51 osób potrzebujących symboliczny posiłek, który został dostarczony przez pracowników podopiecznym GOPS.

Gmina Masłów wraz ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Mąchocice Scholasteria i Ciekoty pn. „Żeromszczyzna” uczestniczy w programie realizowanym przez Bank Żywności *Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020*¹⁷. W Podprogramie 2018 realizowanym od 29 października 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. wydanych zostało łącznie 353 skierowań dla osób potrzebujących. Z Podprogramu 2018 skorzystało łącznie 900 mieszkańców gminy Masłów. Do osób potrzebujących trafiło

¹⁴ Na podstawie umów zawartych z Wojewodą: nr 58/OPS/2020 z dnia 4 listopada 2020 r. oraz nr 58/WS/2021 z dnia 22 lutego 2021 r.

¹⁵ Przy udziale środków własnych Gminy.

¹⁶ Ze środków pochodzących ze zbiórki publicznej.

¹⁷ Realizowano ze środków UE poza wsparciem ze środków dotacji celowej na realizację zadań w ramach modułu 1 lub 2 Programu.

3600 paczek. Łącznie wydano 42 282 kg żywności (m.in. produkty warzywne, konserwy, olej, mleko, cukier, makarony).

W Podprogramie 2019 realizowanym od 27 grudnia 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. wydanych zostało łącznie 323 skierowań dla osób potrzebujących. Z Podprogramu tego skorzystało łącznie 800 mieszkańców gminy Masłów. Do osób potrzebujących trafiło 3200 paczek żywnościowych o łącznej masie 38 864 kg (m.in. produkty warzywne, konserwy, olej, mleko, cukier, makarony).

W Podprogramie 2020 realizowanym od 21 stycznia 2021 r. do 30 września 2021 r. wydano łącznie 318 skierowań dla osób potrzebujących. Z tego Podprogramu skorzystało łącznie 800 mieszkańców gminy Masłów. Do osób potrzebujących do dnia 7 września 2021 r. trafiło 31 224 kg żywności (m.in. produkty warzywne, konserwy, olej, mleko, cukier, makarony). Wydanych zostało 2400 paczek.

SP w Masłowie prowadziła akcję informacyjną przez publikację na stronie „Kampania walki z głodem”.

(akta kontroli str. 89-104, 106, 109, 112, 113, 120, 122, 124-133, 502)

1.3. W okresie objętym kontrolą wnioski Wójta o przyznanie dotacji celowej na wsparcie finansowe Gminy na realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 przedkładano Wojewodzie w następujących terminach: 22 stycznia 2019 r., 10 stycznia 2020 r. i 8 stycznia 2021 r.¹⁸

Wniosek o dotację celową na 2019 r. złożono z 13-dniowym opóźnieniem.

(akta kontroli str. 140, 452)

Wójt wyjaśnił, że: (...) *powodem nieprzekazania wniosku w terminie był natłok spraw związanych z okresem sprawozdawczym i rozliczeniowym roku poprzedniego, tj. 2018 r., a co za tym idzie okresowe zwiększenie obowiązków. Te działania spowodowały omyłkowe niedopełnienie terminu przekazania wniosku.* (...).

(akta kontroli str. 486, 487)

Nieterminowe złożenie wniosku o dotację celową na 2019 r. miało charakter incydentalny i nie wpłynęło negatywnie na realizację zadań związanych z wykorzystaniem środków z Programu. Biorąc powyższe pod uwagę, jak również fakt, że wnioski o dotacje na lata 2020 i 2021 zostały przekazane terminowo, NIK odstępuje od formułowania nieprawidłowości w powyższym zakresie.

We wnioskach wskazywano przewidywane wielkości stanowiące podstawę prognozowania potrzeb dotyczące: liczby osób wymagających dożywiania (2019 r.), liczby dzieci, uczniów i osób dorosłych wymagających wsparcia (2020 r. i 2021 r.), ogólnych kosztów posiłków, kosztów świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności. Nie planowano środków na pomoc w formie świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych oraz kosztów związanych z dowozem posiłków. Na podstawie tych szacunków określono przewidywany koszt ogólny oraz deklarowany 40% udział własnych środków. W latach 2019-2021 przewidywane koszty realizacji zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu wynosiły po 347 450 zł (środki własne - po 138 980 zł).

(akta kontroli str. 140, 141, 146, 149, 150, 472)

Wójt Gminy wyjaśniając przyczyny nieplanowania środków i nierealizowania świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych oraz kosztów dowozu posiłków podał m.in.: (...) *aby nie dublować form pomocy jak również aby zaspokoić potrzeby klientów GOPS realizowana jest pomoc w formie posiłku i świadczeń finansowych zgodnie ze złożonymi wnioskami o dotację.* Wójt przedstawił ponadto

¹⁸ Do Urzędu wpłynęły w tej sprawie ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (dalej: ŚUW) pisma nr: PSZ.I.3111.104.2018 z 12 grudnia 2018 r., PSZ.I.3111.141.2019 z 30 grudnia 2019 r. i PSZ.I.3111.163.2020 z 31 grudnia 2020 r., w których podano m.in. wzory wniosków i terminy ich składania (9 stycznia 2019 r., 10 stycznia 2020 r. i 22 stycznia 2021 r.).

kalkulację, z której wynika, że dowóz posiłków jest nieekonomiczny. (...) Rodziny korzystające z ww. programu za otrzymaną pomoc finansową w postaci zasiłku celowego wykorzystują go bardziej efektywnie i mogą z niego skorzystać również pozostali członkowie rodziny. Posiłek jest przygotowywany najczęściej przez niepracującego członka rodziny (rodzica). Dodatkowo osoba wnioskująca o pomoc przed wydaniem decyzji administracyjnej składa zobowiązanie: „Zobowiązuję się do przygotowania jednego dania gorącego (obiadu) dla każdego członka mojej rodziny w ramach otrzymanych środków finansowych w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności”. Realizowana forma świadczeń prowadzi do właściwego realizowania form opiekuńczych i rodzicielskich i tym samym nie uzależnia od pomocy społecznej. Osobom starszym lub niepełnosprawnym wymagającym pomocy posiłki są przygotowywane w ramach usług opiekuńczych.

(akta kontroli str. 757, 758)

Podstawę określenia liczby osób wymagających pomocy stanowiły sprawozdania z realizacji dożywiania za lata 2018-2020 przygotowane przez GOPS i przekazane do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia SUW, a także analizy środowiskowe rejonów prowadzone przez poszczególnych pracowników socjalnych GOPS:

- za 2018 r. zrealizowano pomoc dla 737 osób, założono na 2019 r. 740 osób;
- za 2019 r. zrealizowano pomoc dla 705 osób, założono na 2020 r. 690 osób;
- za 2020 r. zrealizowano pomoc dla 642 osób, założono na 2021 r. 684 osoby.

Każdego roku, stosownie do wymogu określonego w rozdziale V.1. ust. 3 Programu, Wójt za pośrednictwem kierownika GOPS występował do Wojewody z pisemnym wnioskiem o zwiększenie dotacji celowej przy zmniejszonym z 40% do 20% udziale środków własnych. W uzasadnieniu wskazywano na duże obciążenia budżetu Gminy innymi zadaniami pomocowymi realizowanymi przez GOPS, które pozwalają na pokrycie środkami własnymi tylko 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

(akta kontroli str. 134, 136, 138, 140-152, 349-351)

Źródło danych przy ustalaniu potrzeb finansowych w ramach Programu stanowiły sprawozdania GOPS, protokoły rozeznania potrzeb na poszczególne lata sporządzane przez pracowników GOPS oraz wnioski do projektu budżetu na dany rok (2019, 2020 i 2021) składane do Wójta przez kierownika GOPS w zakresie zabezpieczenia środków z budżetu Gminy na realizację zadań własnych (dożywianie) – udział 40%. Dodatkowo na podstawie informacji Wojewody o kwotach dochodów i dotacji przyjętych do projektu ustawy budżetowej do projektu budżetu Gminy wprowadzano wysokość dotacji celowej rozdział 85230 *Pomoc w zakresie dożywiania*, na podstawie projektu ustawy budżetowej.

W każdym roku budżetowym kierownik GOPS wskazywał wysokość środków finansowych na refundację posiłków dla dzieci i młodzieży w jednostkach budżetowych Gminy (szkoły oraz żłobek). Zmiany formy pomocy w czasie epidemii z posiłku w szkole na zasiłek celowy nie wpływała na zmiany w budżecie Gminy.

(akta kontroli str. 155-158, 162-165, 168, 169, 172, 176-178, 181-186, 190-193, 349-351)

1.4. W latach 2019-2021 (I półrocze) dyrektorzy pięciu szkół podstawowych złożyli do Gminy jako organu prowadzącego ogółem dziewięć wniosków o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach modułu 3 Programu¹⁹

¹⁹ W 2019 r. o środki na modernizację istniejących stołówek wystąpili dyrektorzy SP w Brzezinkach, SP w Woli Kopcowej, SP w Masłowie, SP w Mącholicach-Scholasterii, SP w Mącholicach Kapitulnych, w 2020 r. – dyrektorzy SP w Brzezinkach, SP w Masłowie, SP w Mącholicach Kapitulnych, a w 2021 r. – SP w Mącholicach Kapitulnych.

w łącznej kwocie 522 924 zł. Szczegółowym badaniem kontrolnym objęto wszystkie (dziewięć) złożone wnioski.

Wszystkie wnioski dotyczyły realizacji zadania obejmującego doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek szkolnych (własnej kuchni i jadalni), tj. zadania określonego w § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków²⁰.

Dyrektorzy szkół składali wnioski o udzielenie wsparcia finansowego korzystając z tego samego wzoru formularza, który przedkładał organ prowadzący do Wojewody, wypełniając te jego części danymi, które odnoszą się do danej szkoły (tj. danymi określonymi w § 6 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie modułu 3).

(akta kontroli str. 552-579, 594)

W 2019 r. oraz w 2021 r. wnioski wpływały pocztą tradycyjną do CUWGM, w 2020 r. (z uwagi na pracę zdalną CUWGM) dokumenty dostarczane były na biuro podawcze Urzędu a następnie, z odpowiednią dekreteacją, były kierowane do CUWGM zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjną²¹.

(akta kontroli str. 563, 580-593)

We wszystkich przypadkach szkoły, które miały być objęte wnioskiem swoje dane przekazały terminowo, tj. do 15 kwietnia 2019 r., 2020 r. i 2021 r., stosownie do wymogu określonego w § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie modułu 3. Składana dokumentacja była weryfikowana przez pracowników CUWGM pod względem prawidłowości i kompletności zawartych w nich danych.

W Urzędzie ani w CUWGM nie opracowano procedur oceny i weryfikacji wniosków, a weryfikacji danych dokonywano w oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie modułu 3.

(akta kontroli str. 552-579, 594)

Dyrektorzy dwóch szkół złożyli korekty w odniesieniu do przekazanych danych we wnioskach. Dotyczyło to dokumentacji składanej w 2020 r. przez dyrektorów SP w Brzezinkach i SP w Masłowie. Wskazany w kalkulacji kosztów realizacji zadania rodzaj planowanego wyposażenia (tj. w obu szkołach zakup pieca konwekcyjno-parowego oraz kotła do gotowania) przekraczał kwotę 10 000 zł. W pismach kierowanych do dyrektorów szkół wskazano, że aby spełnić kryteria określone w rozporządzeniu w sprawie modułu 3 wydatki ponoszone w ramach realizacji zadania objętego wsparciem finansowym mogą stanowić tylko wydatki bieżące organów prowadzących (§ 4 ust. 2 tego rozporządzenia).

Ponadto szczegółowe badanie przeprowadzone przez NIK w ramach niniejszej kontroli wykazało, że w kolejnych trzech przypadkach wnioski zawierały drobne uchybienia i braki, które zostały wyjaśnione i uzupełnione na etapie weryfikacji przez pracowników CUWGM.

(akta kontroli str. 552-579, 595)

Na podstawie zweryfikowanych wniosków szkół złożonych w latach 2019-2021 (I półrocze), Wójt wystąpił do Kuratorium Oświaty w Kielcach²² z trzema wnioskami o udzielenie wsparcia finansowego na łączną kwotę 519 324 zł, z tego w 2019 r. dla

²⁰ Dz. U. poz. 267; dalej: rozporządzenie w sprawie modułu 3.

²¹ Zarządzenie Nr 38/2017 Kierownika Centrum Usług Wspólnych Gminy Masłów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego w Centrum Usług Wspólnych Gminy Masłów.

²² Na podstawie porozumienia z Wojewodą Świętokrzyskim z 28 marca 2019 r. Świętokrzyski Kurator Oświaty realizuje zadania Wojewody w zakresie modułu 3 Programu.

pięciu szkół na łączną kwotę 267 440 zł²³, w 2020 r. dla trzech szkół na kwotę 171 884 zł²⁴, a w 2021 r. (I półrocze) dla jednej szkoły na kwotę 80 000 zł²⁵. Łączna kwota udzielonego wsparcia w latach 2019-2020 wyniosła 208 924 zł, a dotacje w ramach dwóch umów zawartych pomiędzy Świętokrzyskim Kuratorem Oświaty (działającym w imieniu Wojewody²⁶) a gminą Masłów otrzymały:

- w 2019 r. dwie szkoły na łączną kwotę 93 040 zł (SP w Mącholicach-Scholasterii oraz SP w Woli Kopcowej),
- w 2020 r. dwie szkoły na łączną kwotę 115 884 zł (SP w Masłowie i SP w Brzezinkach).

W 2021 r. (I połowa), pomimo złożonego wniosku o udzielenie wsparcia finansowego, nie przyznano dotacji dla żadnej ze szkół.

(akta kontroli str. 594, 596-615)

Jak podał Wójt, Gmina nie otrzymała od Wojewody ani od Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty informacji odnośnie przyczyn negatywnego rozpatrzenia wniosku w odniesieniu do danej szkoły i nieudzielania dotacji dla szkół objętych wnioskiem o wsparcie zadań wynikających z modułu 3.

(akta kontroli str. 551)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w zbadanym obszarze.

OBSZAR

2. Działania gminy (organu prowadzącego szkoły) w zakresie realizacji wsparcia, o którym mowa w Programie

Opis stanu
faktycznego

2.1. W latach 2019-2021 (do 30 czerwca) gmina Masłów zawarła z Wojewodą trzy umowy o dotacje na realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu:

- Nr 58/2019 z 4 marca 2019 r. Zgodnie z postanowieniami umowy koszt realizacji Programu w 2019 r. określono ogółem na 347 450 zł, w tym wysokość dotacji - 208 470 zł (60%) i środków własnych - 138 980 zł (40%). W dniu 26 czerwca 2019 r. do umowy tej podpisano aneks nr 1/2019, w którym skorygowano przewidywaną wysokość dotacji do 277 960 zł (80%) i środków własnych do 69 490 zł (20%);
- Nr 58/POS/2020 z 27 marca 2020 r. Zgodnie z umową koszt realizacji Programu w 2020 r. określono ogółem na 347 450 zł, w tym wysokość dotacji - 208 470 zł (60%) i środków własnych - 138 980 zł (40%). W dniu 3 lipca 2020 r. zawarto aneks nr 1/2020, w którym skorygowano przewidywaną wysokość dotacji do 277 960 zł (80%) i środków własnych do 69 490 zł (20%);
- Nr 58/POS/2021 z 18 lutego 2021 r. Zgodnie z umową koszt realizacji Programu w 2021 r. określono ogółem na 347 450 zł w tym wysokość dotacji - 208 470 zł (60%) i środków własnych - 138 980 zł (40%). W dniu 21 czerwca 2021 r. do umowy zawarto aneks nr 1/2021, w którym

²³ SP w Brzezinkach, SP w Woli Kopcowej, SP w Masłowie, SP w Mącholicach Scholasterii, SP w Mącholicach Kapitulnych.

²⁴ SP w Brzezinkach, SP w Masłowie, SP w Mącholicach Kapitulnych.

²⁵ SP w Mącholicach Kapitulnych.

²⁶ Na podstawie porozumienia Nr 50/2019 zawartego pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Świętokrzyskim Kuratorem Oświaty w dniu 28 marca 2019 r. w sprawie przekazania do realizacji zadań związanych z programem „Posiłek w szkole i w domu” (moduł 3) na lata 2019-2023.

skorygowano przewidywaną wysokość dotacji do 277 960 zł (80%) i środków własnych do 69 490 zł (20%).

(akta kontroli str.194, 195, 200, 202, 203, 208, 210, 211, 216)

Zakres umów i aneksów był zgodny ze złożonymi wnioskami o przyznanie dotacji celowej na wsparcie finansowe gmin w zakresie zadań objętych modulem 1 i 2 Programu.

(akta kontroli str.141-152, 194-217)

Stosownie do wymogów określonych w § 3 umów, w Urzędzie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

(akta kontroli str. 196, 204, 212, 218-227)

Gmina zapewniła określony w umowie udział środków własnych w finansowaniu zadań na każdym etapie realizacji budżetu w 2019 r., 2020 r. i w I półroczu 2021 r. W przypadku, gdy poziom dofinansowania ze środków Gminy był niższy niż 40%, Wójt kierował do Wojewody pisemne wnioski o obniżenie wysokości wkładu własnego, tj. pismami z 10 kwietnia 2019 r., 27 kwietnia 2020 r. i 21 kwietnia 2021 r. W uzasadnieniu przywoływano m.in. wzrastające koszty utrzymania w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę i rosnącą liczbę podopiecznych w tych placówkach. Wnioski o obniżenie udziału własnego Gminy były każdorazowo uwzględniane przez Wojewodę, a stosowne zmiany dotyczące przyznanych kwot dotacji celowej były wprowadzane do umów aneksami.

(akta kontroli str. 142, 143, 147, 148, 151, 152, 232, 233, 235, 240, 252-254)

Umowy o dotacje nie zawierały dodatkowych, ponadstandardowych warunków otrzymania i korzystania z dotacji przez Gminę.

(akta kontroli str. 194-217)

Dotacje były przekazywane Gminie w wysokości zgodnej z miesięcznym zapotrzebowaniem złożonym w Centralnej Aplikacji Statystycznej dokonywanej przez GOPS (§ 4 umowy). W 2020 r. pierwsze środki zostały uruchomione dopiero 10 kwietnia 2020 r., pomimo że zgodnie z rozdziałem VIII.1 pkt 2 Programu uruchomienie środków powinno nastąpić do końca marca. Opóźnienie to nie miało wpływu na bieżącą i terminową realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu.

(akta kontroli str. 196, 204, 212, 302, 303, 304, 318, 335, 480-484)

Zwiększenia i zmniejszenia planu dochodów w kwotach zgodnych z zawartymi umowami dokonywano w poszczególnych latach objętych kontrolą na podstawie decyzji Wojewody i wprowadzano zarządzeniami Wójta Gminy Masłów nr 29/2019 z 28 lutego 2019 r., nr 87/2019 z 28 czerwca 2019 r., nr 74/2020 z 9 lipca 2020 r., nr 21/2021 z 26 lutego 2021 r. i nr 62/2021 z 23 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str. 243, 237, 239, 242, 260, 264, 283, 286, 288, 291)

UG przekazywał GOPS środki finansowe na zadania określone w module 1 i 2 Programu w wysokościach określonych w umowach w następujących terminach:

- 2019 r.: 25 marca, 26 kwietnia, 28 maja, 18 czerwca, 23 lipca, 14 sierpnia, 25 września, 29 października, 19 listopada i 19 grudnia;
- 2020 r.: 23 marca, 21 kwietnia, 20 maja, 24 czerwca, 21 lipca, 13 sierpnia, 25 września, 30 października, 16 listopada i 18 grudnia;
- 2021 r. (I półrocze): 25 marca, 29 kwietnia, 27 maja, 23 czerwca.

Otrzymane dotacje celowe jak i środki własne Gminy były niezwłocznie przekazywane do GOPS w wysokości zgodnej z kwotami wynikającymi z umów jak i ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 306, 307, 320, 321, 336)

Odpowiadając na pytanie, czy przekazanie GOPS dotacji w dniach 29 października 2019 r., 30 października 2020 r. oraz 29 kwietnia 2021 r. umożliwiło terminową realizację wsparcia Wójt wyjaśnił: *Gmina Masłów w każdym miesiącu prócz środków z dotacji przekazuje w pierwszej kolejności środki własne z budżetu na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”, który jest zadaniem własnym dotowanym z budżetu państwa. Jednostka GOPS posiadała na koncie bankowym odpowiednią wielkość środków na realizację zaplanowanych świadczeń. Według stanu na 28 października 2019 r. stan środków na koncie bankowym GOPS wynosił 109.856,38 zł, na dzień 28 października 2020 r. wynosił 319.698,69 zł z czego środki własne wyniosły 206.539,91 zł oraz na 28 kwietnia 2021 r. wyniosły 235.458,26 zł z czego środki własne 140.442,69 zł. Nie zdarzyło się, aby brak środków na koncie bankowym uniemożliwił realizację zaplanowanych świadczeń. Przekazywanie dotacji celowej z Programu przez Gminę odbywa się na podstawie składanych zestawień przez Kierownika GOPS gdzie wskazana jest kwota do przekazania dla jednostek realizujących dożywianie w szkołach, natomiast różnica z danego miesiąca jest przekazywana do GOPS. Zestawienie za miesiąc październik 2019 r. przekazano z datą 28 października, a dotację przekazano 29 października, w roku 2020 zestawienie przekazano z datą 28 października, a dotację przekazano 30 października, w roku 2021 zestawienie przekazano z datą 27 kwietnia, a dotacja przekazana 29 kwietnia. Dotychczasowy obieg dokumentów księgowych nie powodował nieterminowej realizacji świadczeń, ponieważ jednostka miała wystarczającą wielkość środków finansowych. (...).*

(akta kontroli str. 432-439)

Odpowiadając na pytanie, czy otrzymane środki w pełni zabezpieczyły zdiagnozowane potrzeby, Wójt wyjaśnił: *GOPS, który koordynuje realizację Modułu 1 i 2 Programu „Posiłek w szkole i w domu” nie zgłaszał Wójtowi lub Zastępcy Wójta przypadków niezabezpieczenia potrzeb w zakresie finansowym. Wysokość środków finansowych w zakresie wkładu własnego na każdy rok, tj. 2019, 2020, 2021 była zgodna ze złożonym wnioskiem Kierownika GOPS do projektu budżetu i ostatecznie ta kwota została zatwierdzona w realizacji budżetu na rok 2019, 2020 i 2021. W ramach przedmiotowego programu GOPS nie wydawał decyzji odmowych, których przyczyną byłby brak środków finansowych. Ponadto z rocznych sprawozdań GOPS wynika, że przeprowadzona diagnoza potrzeb przez pracowników socjalnych jest spójna z wysokością zabezpieczonych środków finansowych na ten program. Podkreślenia wymaga fakt, że wnioskując o przyznanie dotacji za 2019 rok założono objęcie wsparciem 740 osób, a z pomocy skorzystało 704 osoby, w roku 2020 założono objęcie wsparciem 690 osób, a z pomocy skorzystało 642 osoby, na rok 2021 założono objęcie wsparciem 684 osoby, a jak wynika z danych GOPS na 30 czerwca 2021 roku skorzystało 411 osób, a w wydatki wynoszą 144.555,81 zł, tj. 41% wydatków w stosunku do całości kosztów programu w Module 1 i 2.*

(akta kontroli str. 432)

2.2. Informacje w zakresie sposobu zorganizowania pomocy w ramach modułu 1 i 2 Programu były przekazywane na bieżąco przez kierownika GOPS Zastępcy Wójta lub Wójtowi Gminy. Corocznie kierownik GOPS, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, w sprawozdaniu z działalności Ośrodka przekazywał Wójtowi i Radzie Gminy Masłów informacje

o szczegółowej realizacji Programu. Dane te są ujęte w sporządzanych przez Wójta „Raportach o stanie Gminy Masłów” i Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej sporządzanej przez GOPS.

(akta kontroli str. 354, 355, 359, 360, 365, 367, 376, 377, 281-384, 388-391)

Ponadto Kierownik GOPS składał Wójtowi kwartalne raporty z realizacji Programu zawierające m.in.: liczbę osób objętych Programem z podziałem na liczbę osób korzystających z posiłku, liczbę osób korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku i żywności oraz liczbę osób korzystających ze świadczenia rzeczowego, a także koszt Programu oraz dane dotyczące liczby dzieci, liczby posiłków i kosztu posiłków. W zakresie wydatków GOPS przedstawiał comiesięczne sprawozdania z wykonania planu finansowego oraz dodatkową kwartalną informację z wykorzystania dotacji.

(akta kontroli str. 423-429)

Urząd nie posiada procedur kontroli zasadności udzielania wsparcia. Zgodnie z § 3 ust. 3 statutu GOPS nadzór merytoryczny nad wykonaniem zadań Ośrodka sprawuje Wojewoda. W zakresie wydatków realizacji budżetu Komisja Rewizyjna działająca przy Radzie Gminy Masłów dokonała analizy wykonania budżetu Gminy za pierwsze półrocze roku budżetowego i za cały rok budżetowy tj. 2019 i 2020 nie zgłaszając uwag.

(akta kontroli str. 33, 393-409)

2.3. W okresie objętym kontrolą Świętokrzyski Kurator Oświaty działający w imieniu Wojewody podpisał z Wójtem dwie umowy o udzielenie dotacji celowej na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek szkolnych (własnej kuchni i jadalni), na łączną kwotę 208 924 zł, tj.:

- nr 7/GP/209 z dnia 27 czerwca 2019 r. przyznającą wsparcie finansowe w wysokości 93 040 zł na modernizację stołówek/jadalni SP w Mącholicach Scholasterii (80 000 zł) i SP w Woli Kopcowej (13 040 zł),
- nr 10/GP/2020 dnia 25 czerwca 2020 r. przyznającą wsparcie finansowe w wysokości 115 884 zł na modernizację stołówek/jadalni SP w Masłowie (80 000,00 zł) i SP w Brzezinkach (35 884,00 zł).

W 2021 r. nie podpisano żadnej umowy o udzielenie dotacji celowej na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek szkolnych.

(akta kontroli str. 595, 639-650)

Dotacje celowe z ŚUW były przekazywane na rachunek Gminy terminowo, tj. do 30 czerwca danego roku (28 czerwca 2019 r. oraz 26 czerwca 2020 r.), stosownie do § 13 ust. 3 rozporządzenia w sprawie modułu 3 oraz niezwłocznie (w ciągu dwóch dni - zarówno w 2019 r. jaki i 2020 r.) przekazywano je na rachunki szkół, którym przyznano wsparcie.

(akta kontroli str. 651-667)

Wójt Gminy Masłów udzielił pełnomocnictw dyrektorom szkół²⁷ do jednoosobowego działania w imieniu gminy Masłów w sprawie m.in. składania oświadczeń woli i zawierania umów cywilnoprawnych w zakresie wynikającym ze statutowej

²⁷ Zarządzenie Nr 158/2017 Wójta Gminy Masłów z dnia 24 listopada 2017 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dla Dyrektora Szkoły Podstawowej w Masłowie Pierwszym, dla której Gmina Masłów jest organem prowadzącym.

Zarządzenie Nr 184/2012 Wójta Gminy Masłów z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dla Dyrektora Szkoły Podstawowej w Woli Kopcowej.

Zarządzenie Nr 135/2013 Wójta Gminy Masłów z dnia 30 sierpnia 2013 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dla Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Mącholicach Scholasterii.

Zarządzenie Nr 185/2012 Wójta Gminy Masłów z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dla Dyrektora Szkoły Podstawowej w Brzezinkach.

działalności szkoły, przygotowywania lub przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 668-672)

Wydatki z dotacji celowej ponoszone w ramach otrzymanego wsparcia finansowego stanowiły wydatki bieżące, stosownie do § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3, zostały one ujęte w ewidencji księgowej Urzędu w rozdziałach i paragrafach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej kalkulacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁸. Analiza dokumentacji księgowej wykazała, że otrzymane dotacje celowe zostały przeznaczone na cele określone w § 2 ust. 7 rozporządzenia w sprawie modułu 3 oraz w § 1 ust. 1 i 2 zawartych umów.

(akta kontroli str. 673)

Środki wydane na zakup wyposażenia wraz z elementami dodatkowymi w ramach realizacji modułu 3 Programu, były niższe od kwoty 10 000 zł. W ramach realizacji Programu w SP w Mąchocicach Scholasterii dokonano zakupu obieraczki oraz separatora obierzyn. Łączna wartość obu urządzeń wyniosła 11 045,40 zł.

(akta kontroli str. 673)

Dyrektor Szkoły Joanna Broniek wyjaśniła, że *obieraczka do warzyw (...) stanowi samodzielne urządzenie niewymagające obowiązkowego zastosowania separatora obierzyn. Obieraczki w zależności od przeznaczenia i zakresu wykonywanych prac mogą być wyposażone w specjalny stół oraz w oddzielny separator obierzyn pojedynczy jak i podwójny.*

Separator jest urządzeniem dostawnym, mogącym pracować samodzielnie z zastosowaniem do innych celów np. oddzielania gotowanych potraw (odcedzanie ziemniaków, jarzyn, makaronu) także mycie powyższych lub segregacji zlewek. W zależności od warunków i zapotrzebowania inwestora można zastosować separator lub nie.

(akta kontroli str. 674)

Analiza wszystkich pięciu faktur na łączną kwotę 258 925,70 zł otrzymanych przez Urząd ze szkół na potrzeby rozliczenia finansowego dotacji (modułu 3 Programu) za lata 2019-2020 wykazała, że były one regulowane terminowo. We wszystkich przypadkach otrzymane środki z dotacji celowej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, na realizację zadań objętych wnioskami o udzielenie wsparcia finansowego. Na fakturach znajdowały się zapisy o dofinansowaniu wydatku w ramach Programu. Wydatki na realizację zadania, zarówno pochodzące z dotacji, jak i ze środków własnych Gminy, zostały poniesione w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 umów, tj. do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego.

(akta kontroli str. 594, 640-650, 673)

Oględziny remontu i wyposażenia jadalni i stołówki w SP w Masłowie, które zmodernizowano oraz zakupiono sprzęt i wyposażenie wykazały, że otrzymane wsparcie finansowe zostało wydatkowane na cel określony w umowie nr 10/GP/2020 dnia 25 czerwca 2020 r. i było zgodne z zakresem określonym w § 2 ust. 7 pkt 1-3 rozporządzenia w sprawie modułu 3. Składniki remontu i wyposażenia zakupione w ramach Programu (m.in. remont instalacji wentylacyjnej, elektrycznej oraz wod.-kan., wymiana glazury i terakoty, zakup zmywarko – wyparzarki do naczyń, pieca konwekcyjnego, kotła warzelno elektrycznego, kuchni gazowej 4-palnikowej, szafy chłodniczej) były zgodne z zakresem wskazanym w umowie.

(akta kontroli str. 675-685)

²⁸ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w zbadanym obszarze.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość z wykonania zadań w ramach przyznanego wsparcia finansowego z Programu

Opis stanu
faktycznego

3.1. W latach 2019-2021 (do 30 czerwca) wydatkowano na zadania w ramach modułu 1 i 2 Programu środki z dotacji celowej oraz środki własne w łącznej kwocie 840 354,89 zł (649 036,52 zł z dotacji oraz 191 318,37 zł ze środków własnych Gminy), z tego: w 2019 r. – 361 173,80 zł (277 960 zł z dotacji i 83 213,80 zł ze środków własnych), w 2020 r. – 334 625,28 zł (267 696,02 zł z dotacji i 66 929,26 zł ze środków własnych), a w I połowie 2021 r. – 144 555,81 zł (103 380,50 zł z dotacji i 41 175,31 zł ze środków własnych). Pomocą objęto 705 w 2019 r., 642 w 2020 r. i 411 w I półroczu 2021 r. mieszkańców Gminy i były to głównie osoby dorosłe (59,1%).

Najwięcej środków, w łącznej kwocie 532 410 zł (63%), wydatkowano na świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności (w 2019 r. wydatki te wyniosły 207 720 zł, w 2020 r. – 243 030 zł, w I półroczu 2021 r. – 81 660 zł). Świadczeniami pieniężnymi na zakup posiłku lub żywności objęto w kolejnych latach odpowiednio 625, 613 i 307 osób²⁹. Średnia wysokość zasiłków celowych wynosiła w 2019 r. – 305,02 zł, w 2020 r. – 341,33 zł, a w 2021 r. – 301,33 zł.

W latach 2019-2021 (I połowa) na sfinansowanie kosztów posiłków dla dzieci i uczniów oraz osób dorosłych wydatkowano łącznie 307 945 zł (37% wszystkich wydatków modułu 1 i 2). Z posiłków w 2019 r. korzystało 229 osób, w 2020 r. – 194 osoby, w I półroczu 2021 r. – 144 osoby. Łącznie sfinansowano 86 716 posiłków, z tego: w 2019 r. – 51 147 posiłków (w tym 14 442 dla dzieci, 35 005 dla uczniów i 1700 dla osób dorosłych); w 2020 r. – 19 598 posiłków (w tym 5462 dla dzieci, 11 452 dla uczniów i 2684 dla osób dorosłych) oraz w I półroczu 2021 r. – 15 971 posiłków (w tym 6036 dla dzieci, 8777 dla uczniów i 1158 dla dorosłych). Najwięcej osób objętych tym wsparciem, tj. 46% w 2019 r., 40% w 2020 r. i 44% w I półroczu 2021 r. korzystało z jednego dania gorącego, pozostali – z pełnego obiadu oraz mleka/bułki/kanapki. Średni koszt jednego posiłku w poszczególnych latach w odniesieniu do wszystkich grup wynosił odpowiednio: 2,64 zł; 4,30 zł i 3,50 zł.

(akta kontroli str. 72, 75, 263, 419-421)

Kwoty planowane w budżecie Gminy (po zmianach) na realizację modułów 1 i 2 Programu oraz faktycznie wydatkowane na ten cel kształtowały się następująco:

- 2019 r.: 416 940 zł - plan po zmianach, 361 173,80 zł – wykonanie (86,6%);
- 2020 r.: 352 106 zł - plan po zmianach, 334 625,28 zł – wykonanie (95%);
- 2021 r. (I półrocze): 394 430 zł - plan po zmianach, 144 555,81 zł – wykonanie (36,6%).

(akta kontroli str. 254, 276, 300)

Wysokość środków wydatkowanych na realizację modułów 1 i 2 Programu była zgodna z umowami o dotację oraz kwotami planowanymi w budżecie Gminy (po zmianach) w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdziale 85230 *Pomoc w zakresie dożywiania*, paragrafie 2030. W Urzędzie wyodrębniono w ewidencji księgowej środki z dotacji celowej otrzymane w ramach Programu. W 2019 r. wykorzystano

²⁹ Decyzje dotyczące świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w latach 2019-2021 (I półrocze) wydano odpowiednio dla 259, 255 i 148 osób.

pełną kwotę dotacji zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w § 2 pkt 1 umowy. Kontrola NIK prowadzona w GOPS w Masłowie wykazała, że wystąpił jeden przypadek zwrotu niewykorzystanej dotacji na zadania w ramach Programu. W dniu 31 grudnia 2020 r. zwrócono środki w kwocie 10 263,98 zł. Przyczyną niewykorzystania dotacji był fakt, że z związku z ogłoszeniem stanu epidemii koronawirusa i zamknięciem szkół i stołówek nastąpiło wstrzymanie usług w formie przygotowania i wydawania posiłków, a tym samym spadek kosztów na dożywianie.

(akta kontroli str. 195, 200, 203, 208, 218-227, 304-334, 491-408, 502)

Wyjaśniając przyczyny wykonania planu wydatków za 2019 r. na poziomie 86,6% Wójt podał: *Nadwyżkę w planie stanowił wkład własny, który został zabezpieczony do pierwotnej umowy w kwocie 138 980 zł (tj. 40%), po podpisaniu aneksu Nr 1/2019 w dniu 26 czerwca 2019 r. wkład własny do realizacji zadania został obniżony do kwoty 69 490 zł. (tj. 20%), a faktycznie został pozostawiony w budżecie Gminy Masłów, a tym samym w planie finansowym GOPS. Różnica w wkładzie własnym, a tym samym nadwyżka w kwocie 69 490 zł, zgodnie z prośbą Kierownika GOPS stanowiła rezerwę w realizacji Programu (...) z uwagi na fakt, iż ww. program po raz pierwszy był realizowany w 2019 r. Trudno było również przewidzieć rzeczywistą liczbę beneficjentów i tym samym konieczność skorzystania ze świadczeń większej ilości osób. Dodatkowo rezerwę w planie w kwocie 69 490 zł zamierzaliśmy wykorzystać na wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności jako inne świadczenie niż realizacja z Programu lub pokrycie kosztów pobytu mieszkańców Gminy w Domach Pomocy Społecznej, które drastycznie wzrosły. Środki te mogły być uruchomione w każdej chwili w miarę potrzeb na podstawie Zarządzenia Wójta dokonującego ich przesunięcia pomiędzy rozdziałami. Zgodnie z § 1 pkt 13 umowy dotacji Nr 58/2019 z dnia 4 marca 2019 r. „W przypadku gdy udział własny Gminy wynikający z Umowy zostanie przekroczony, czego skutkiem jest zwiększony pełny koszt programu, a dotacja przyznana przez Wojewodę jest wykorzystana, Umowa nie wymaga aneksu w formie pisemnej”. Zgodnie z wykonaniem budżetu Gminy Masłów na dzień 31 grudnia 2019 r. dotacja w wysokości 277 960 zł została wykorzystana w całości, tak więc został spełniony zapis z ww. umowy (...).*

(akta kontroli str. 441)

W ramach modułu 3 Programu wydatkowano w 2019 r. i 2020 r. środki na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących już stołówek w czterech szkołach, dla których organem prowadzącym była Gmina. Całkowity koszt realizacji zadań wyniósł 258 925,70 zł (2019 r. – 115 780,64 zł, w 2020 r. – 143 145,06 zł.) Łączna kwota dotacji na realizację tych zadań wyniosła 208 924 (w 2019 r. – 93 040 zł i w 2020 r. – 115 884 zł).

(akta kontroli str. 594-595, 673)

Niewykorzystaną dotację celową w łącznej kwocie 1783,44 zł (w 2019 r. – 415,49 zł, w 2020 r. – 1367,95 zł), stosownie do § 4 ust. 2 umów, Gmina zwróciła terminowo na rachunek pomocniczy Wydziału Finansów i Budżetu ŚUW. Niepełne wykorzystanie dotacji, jak wskazywali dyrektorzy szkół w złożonych sprawozdaniach, wynikało z faktu zaproponowania przez oferenta cen niższych niż przewidywano w kalkulacji kosztów zadania.

(akta kontroli str. 686-694, 698)

W ramach doposażenia i poprawy standardu stołówek w czterech szkołach środki wydatkowano na: usługi remontowo-adaptacyjne do stołówek lub pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni), wyposażenie kuchni w stołówce szkolnej oraz wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków.

Powyższe prace jak i zakupy przyczyniły się do poprawy warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłków w trakcie pobytu w szkole. W SP w Masłowie wykonano prace remontowo-adaptacyjne w kuchni i jadalni oraz doposażono kuchnię w urządzenia i wyposażenie niezbędne do przygotowywania posiłków. Przyznane dofinansowanie umożliwiło wykonanie remontu instalacji wentylacyjnej, elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej. Z informacji uzyskanych od personelu stołówki, w trakcie przeprowadzonych oględzin wynikało, że przeprowadzone w ramach Programu działania, przyczyniły się do znacznej poprawy komfortu ich pracy. W SP w Woli Kopcowej doposażono kuchnię w urządzenia ułatwiające przygotowywanie posiłków. Do SP w Mącholicach Scholasterii zakupiono m.in. nową kuchnię gazową oraz piec elektryczny, dokupiono wyposażenie do przygotowywania i spożywania posiłków, w tym: dwie zmywarki z wyparaczem, taboret gazowy oraz dodatkową zastawę kuchenną (talerze, sztućce, kubki). W SP w Brzezinkach przyznane dofinansowanie w ramach modułu 3 Programu umożliwiło m.in. zakup pieca, kotła elektrycznego, zamontowano okapy. Dodatkowo doposażono kuchnię w inne urządzenia ułatwiające przygotowywanie posiłków, jadalnię wyposażono w stoliki i krzesła. Liczba uczniów korzystających z obiadów w szkołach, w których przeprowadzono ww. prace wyniosła w latach 2019 i 2020 odpowiednio 275 i 228 uczniów³⁰.

(akta kontroli str. 594-595, 673, 704, 712)

3.2. Źródłami danych o realizacji modułu 1 i 2 Programu były rozmowy z kierownikiem GOPS, kierownikiem CUWGM oraz narady z dyrektorami szkół, którzy na bieżąco przekazywali Wójtowi lub Zastępcy Wójta informacje o realizacji Programu. Dodatkowo GOPS w ramach modułu 1 i 2 przekazywał Wójtowi „Raporty o realizacji programu”, sprawozdania finansowe Rb-28S, informacje w zakresie wykorzystania dotacji bieżących udzielonych z budżetu państwa, sprawozdania z działalności GOPS oraz dane do Raportu o stanie Gminy Masłów.

Przedkładane sprawozdania finansowe Rb-28S oraz Raporty o realizacji programu były poddawane analizie porównawczej w stosunku do planu finansowego jednostek. W oparciu o te dane Urząd sporządzał informacje kwartalne o wykorzystaniu dotacji z budżetu państwa. Na podstawie tej analizy nie stwierdzono problemów z realizacją zadania. Dodatkowo roczne sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w domu i w szkole” było punktem wyjściowym do diagnozy w celu określenia liczby beneficjentów na kolejny rok programu.

(akta kontroli str. 352-392, 410-417, 423-430)

Ustalono mechanizm koordynacji i monitoringu programu w postaci składania kwartalnych Raportów o realizacji programu, w których znajdowała się rzeczywista liczba osób objętych Programem z podziałem na liczbę osób korzystających z posiłku, liczbę osób korzystających z zasiłku celowego, koszt programu, pomoc w formie posiłku niewymagającego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego z podziałem na liczbę dzieci, liczbę posiłków i koszt posiłków. Kwota łączna wykonania Programu weryfikowana była z kwotą wynikającą ze sprawozdania Rb-28S.

(akta kontroli str. 423-430)

Zadania sprawozdawcze w zakresie modułu 1 i 2 realizował kierownik GOPS, który przysyłał w systemie CAS sprawozdania z realizacji Programu Wojewodzie, a także roczne sprawozdania z działalności GOPS Wójtowi. Było to zgodne z § 18 ust. 1 statutu GOPS oraz z punktem VII ust. 1 i 2 załącznika do uchwały Nr III/26/2018

³⁰ Wg stanu na 30 września danego roku.

Rady Gminy Masłów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023.

(akta kontroli str. 10, 15, 38, 134-139, 352-361)

Roczne informacje o realizacji modułu 1 i 2 Programu sporządzał GOPS, który bezpośrednio przekazywał je Wojewodzie. Zgodnie z § 6 umów o dotację w ramach Programu, roczne informacje o realizacji modułów 1 i 2 Programu za lata 2019-2020 zostały zamieszczone w CAS i przekazane do ŚUW. Informacje te zawierały niezbędne elementy określone w rozdziale VII.1. ust. 2 Programu. Do ich sporządzenia wykorzystano dane dotyczące rodzajów udzielonego wsparcia ewidencjonowane przez GOPS w systemie POMOST³¹ oraz informacje z komórek finansowych, dotyczące wykorzystywanych środków własnych oraz z dotacji celowej. Nie wystąpiły przypadki dokonywania korekty danych w informacjach przekazywanych Wojewodzie. GOPS nie był wzywany przez Wojewodę do poprawy rocznych informacji o realizacji Programu. Informacje te były przekazywane w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku, tj. za 2019 r. w dniu 20 stycznia 2020 r., a za 2020 r. w dniu 20 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 197, 205, 213, 502)

3.3. Analiza czterech sprawozdań dyrektorów szkół³² z realizacji zadań w ramach modułu 3 Programu za rok 2019 i 2020 złożonych do organu prowadzącego wykazała, że:

- zostały one złożone w terminie, o którym mowa w § 14 ust. 1 rozporządzenia RM w sprawie modułu 3, tj. do 28 lutego roku następującego po roku udzielenia wsparcia finansowego,
- zawierały kompletne dane,
- organ prowadzący nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie zawartych w nich danych,
- w sprawozdaniach nie wskazano, aby zaistniały problemy lub bariery w realizacji zadań.

(akta kontroli str. 594, 695-699)

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie modułu 3, Wójt złożył terminowo do Kuratorium Oświaty w Kielcach sprawozdania za 2019 r. i 2020 r. z realizacji modułu 3³³. Sprawozdania te zawierały wszystkie elementy określone w § 15 ust. 2 tego rozporządzenia. W sprawozdaniach tych nie zgłoszono żadnych problemów i barier w realizacji zadań.

W sprawozdaniu za 2019 r. (dotyczy dwóch stołówek i jadalni) wskazano wykonanie 629 „jednostek”³⁴, wszystkie dotyczyły *wyposażenia kuchni w stołówce szkolnej*. W sprawozdaniu za 2020 r. trzy „jednostki” dotyczyły *usług remontowo-adaptacyjnych do stołówek lub pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni)* oraz wskazano 224 „jednostki” *wyposażenia kuchni w stołówce szkolnej*.

(akta kontroli str. 594, 700-715)

Wójt wyjaśnił: (...), *liczba jednostek’ ujmuje usługi, komplety oraz sztuki*.

(akta kontroli str. 716-719)

³¹ POMOST to system informatyczny, który gromadzi i przetwarza informacje o klientach pomocy społecznej, a także o działaniach podejmowanych na wszystkich poziomach organizacyjnych tej pomocy.

³² SP w Woli Kopcowej, SP w Mąchocicach Scholasterii, SP w Brzezinkach oraz SP w Masłowie.

³³ Tj. w terminie do 31 marca roku następnego po udzieleniu wsparcia finansowego w ramach Programu.

³⁴ Opis jednostek umieszczono w zestawieniach ilościowo-wartościowych przedstawionymi przez szkoły, które przedstawiały rodzaj miary jednostek, tj. usługa (np. montaż instalacji), sztuka (np. zmywarka), komplet (np. sztućców).

3.4. W UG i w CUWGM nie wprowadzono pisemnych mechanizmów weryfikacji terminowości, prawidłowości i rzetelności składanych sprawozdań. Prowadzono jednak kontrolę sposobu realizacji i ocenę modułu 3. Dokonywali tego pracownicy CUWGM zarówno na podstawie sprawozdań składanych przez szkoły jak i w miejscu realizacji zadania, tj. analizowano zgodność procedury wyboru wykonawców usług oraz dostawców wyposażenia z przepisami obowiązującymi jednostki gminne³⁵. Weryfikowano także zgodność zadeklarowanych w sprawozdaniach zakupów wyposażenia i usług ze stanem faktycznym oraz oceniano prawidłowość wykonania tych usług. Z przeprowadzonych kontroli zakupionego sprzętu w ramach projektu „Posiłek w szkole i w domu” oraz odbioru wykonanych w tym zakresie prac sporządzano protokoły. Wynika z nich, że odbioru dokonywał zespół w składzie: kierownik CUWGM, specjalista ds. kadr i plac CUWGM oraz dyrektor szkoły (czasem z udziałem zastępcy wójta). W konkluzji przeprowadzonych kontroli zamieszczano stwierdzenie, że zakupiony sprzęt jest zgodny z zamówieniem, *wszystkie pozycje z faktur zostały zakupione i znajdują się w kuchni/jadalni, prace remontowe wykonano dobrze i zgodnie z umową.*

(akta kontroli str. 741-751)

Według informacji przedstawionych przez Wójta Gminy, w latach 2019-2021 nie były zgłaszane żadne uwagi dotyczące realizacji Programu.

(akta kontroli str. 551)

Wójt dodał także: *w Gminie Masłów, mającej charakter wiejski, bardzo ważnym elementem funkcjonowania szkół, a także ich rozwoju, jest zapewnienie mieszkańcom, odpowiedniego standardu wyposażenia kuchni i stołówek szkolnych. Gmina Masłów zabiegała o dofinansowanie wszystkich pięciu szkół, w tym zakresie. Otrzymałem możliwość doposażenia kuchni i unowocześnienia stołówek w czterech szkołach. Dzięki programowi pracownicy kuchni szkolnej uzyskali znaczącą poprawę warunków pracy, zaś uczniowie szkół, dzięki wprowadzeniu różnorodnych urządzeń kuchennych otrzymali gwarancję jakości przygotowywanych posiłków. Bardzo ważnym czynnikiem programu mającym wpływ na wychowanie i edukację uczniów zdrowego stylu życia jest również nowoczesnie wyposażona i wygodna stołówka szkolna (...). Wójt zapewnił również o dalszym ubieganiu się o dotację w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla SP w Mącholicach Kapitulnych, która jako jedyna nie otrzymała wsparcia (wnioski składano corocznie w latach 2019-2021).*

(akta kontroli str. 753)

3.5. Wójt podał następujące uwagi i spostrzeżenia z dotychczasowego funkcjonowania Programu: *W ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” trudności i ryzyka nie występowały. Szansą stało się kompleksowe doposażenie stołówek szkolnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina. Nie zgłaszano uwag/spostrzeżeń i wniosków związanych z funkcjonowaniem Programu do Wojewody. Uważam, że podział środków na poszczególne gminy jest optymalny. Otrzymujemy w całości środki objęte składanymi wnioskami w ramach modułu 1 i 2, natomiast w ramach modułu 3 cztery szkoły otrzymały dofinansowanie, a jedna oczekuje na rozpatrzenie wniosku w 2021 r. Realizacja Programu nie wpłynęła na*

³⁵ Zarządzenie Nr 26/2019 Wójta Gminy Masłów z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Masłów Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych (Pzp) oraz zarządzenia dyrektorów szkół w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu postępowania w sprawach dokonywania zamówień publicznych do 30000 euro nieobjętymi przepisami Pzp (nr 17/2015 Dyrektora Zespołu Szkół w Masłowie z dnia 23 kwietnia 2015 r.; nr 8/2015 Dyrektora Szkoły Podstawowej w Brzezinkach z dnia 6 marca 2015 r.; 11/2015 Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Mącholicach Scholasterii z dnia 2 marca 2015 r.; 9/2015 Dyrektora Szkoły Podstawowej w Woli Kopcowej z dnia 12 maja 2015 r.; nr 10/2015 Dyrektora Zespołu Szkół w Mącholicach Kapitulnych z dnia 7 maja 2015 r.).

zmniejszenie się grupy dzieci potrzebujących pomocy w zakresie dożywiania. Uważam, że dożywianie dzieci w szkołach powinno być obowiązkiem powszechnym, poza system pomocy społecznej. Każdy uczeń powinien mieć prawo skorzystania z bezpłatnych posiłków finansowanych z budżetu państwa na zasadach programu „Szkłanka mleka” lub „Owoce w szkole” w trosce o prawidłowe żywienie dzieci i młodzieży.

(akta kontroli str. 441, 442)

Wójt wyjaśnił: Gmina nie dostrzega problemów z realizacją programu Posiłki w szkole i w domu, wszystkie wnioski składane przez podopiecznych rozpatrywane są na bieżąco. We wszystkich placówkach oświatowych realizowane jest dożywianie dla dzieci. W przypadku młodzieży ze szkół ponadpodstawowych żywienie prowadzone jest w stołówkach szkolnych, a w przypadkach ich braku w punktach usługowych wskazanych przez rodziców (barach, jadalniach). W pozostałych przypadkach przyznawana jest pomoc finansowa na zakup posiłku lub żywności, rodzina zobowiązana jest do samodzielnego przygotowania gorącego posiłku z przyznanych środków finansowych. Wprowadzone uregulowania prawne w czasie epidemii pozwalają w pełni realizować zadania pomocowe w obszarze dożywiania.

(akta kontroli str. 114)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Kielce, października 2021 r.

Kontrolerzy:

Jerzy Stachowiak
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

.....
podpis

Monika Górniak-Napora
Starszy inspektor kp.

.....
podpis